

13. september 2016

Til Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg
Til Sundheds- og ældreminister Sophie Løhde

Nye regler for patienterstatning efterlyses

Der har gennem årene været adskillige sager, hvor en borger har fået frataget en erstatning tilkendt af Patienterstatningen, efter at afgørelsen er blevet omgjort af Ankenævnet for Patienterstatningen.¹

Det er fast praksis i regionerne at kræve erstatningsbeløb tilbagebetalt, hvis Ankenævnet for Patienterstatningen træffer afgørelse om nedsættelse eller bortfald af patientens erstatning.² Staten har samme praksis i sager om lægemiddelskader.

Det kan dreje sig om store beløb – adskillige hundrede tusinde kroner – og det sætter borgeren i et stort dilemma. Ofte er der behov for at bruge pengene fra erstatningen på hjælpemidler, til hensigtsmæssig indretning af hjemmet eller til at afbøde virkningerne af længere sygeperioder. Lange sagsbehandlingstider gør ikke problemet mindre.

Vi har hæftet os ved en dom i Højesteret fra 13. juni i år (sag 140/2015). Et mindretal mente ikke, at Ankenævnet for Patienterstatningen var berettiget til at ophæve Patienterstatningens afgørelse om tilkendelse af erstatning og godtgørelse.

Mindretallet fandt, at patienten havde en berettiget forventning om, at afgørelsen om erstatning og godtgørelse skulle stå ved magt. Flertallet mente dog, at praksis med at betale pengene tilbage kunne fastholdes, men dommen viser, at der ikke var enighed i Højesteret.

Vi mener ikke, at den nuværende retstilstand er rimelig, og vi mener, at det er tid til at ændre den.

Forslag til ny ordning: Kun tilbagebetaling hvis patienten ikke er i god tro

Sundheds- og ældreministeren har oplyst, at hun vil indkalde sundhedsordførerne til en generel drøftelse af retsstillingen i efteråret.³

¹ Der har været 248 sager i perioden 2013 – 1. halvår 2016. Jf. oplysningerne i svar på spørgsmål 758 til Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg af 5. september 2016.

² Se svar på spørgsmål 551 til Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg af 30. marts 2015.

³ Se svar på spørgsmål 812 til Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg af 7. september 2016.

Vi mener, at man i disse drøftelser kan hente inspiration fra arbejdsskadelovgivningen. Her gælder, at en tilkendt erstatning ikke kan kræves tilbagebetalt, hvis den er modtaget i god tro. Det gælder også, hvis sagen ankes til Ankestyrelsen og denne finder, at erstatningen skal nedsættes eller bortfalde.⁴

Vi mener, at reglerne for patienterstatning bør ændres, så noget tilsvarende kommer til at gælde her. Principperne for ændringen bør være:

- 1) Hvis Ankenævnet for Patienterstatningen ændrer en afgørelse om tilkendelse af erstatning, skal der alene ske tilbagebetaling i de tilfælde, hvor patienten ikke er i god tro (dvs. bevidst har givet forkerte oplysninger eller undladt at afgive oplysninger).
- 2) Kompetencen til at afgøre, om der skal ske tilbagebetaling (dvs. om patienten har været i god tro eller ej), skal tillægges Ankenævnet for Patienterstatningen.
- 3) Ankenævnet for Patienterstatningen skal fortsat have mulighed for at prøve alle aspekter af afgørelser truffet af Patienterstatningen. Det er i alles interesse, at der gøres opmærksom på fejl begået i Patienterstatningens sagsbehandling.

Vi anbefaler desuden at igangsætte et arbejde med vurdering af kvaliteten i sagsbehandlingen i Patienterstatningen. Ankenævnet for Patienterstatningen omgør lidt over 13 % af Patienterstatningens afgørelser, og det tal burde efter vores opfattelse være lavere. For det ikke er alle, der har ressourcerne til at anke sagen, og derfor frygter vi, at der er patienter, der får afslag på erstatning på et forkert grundlag. En bedre kvalitet i form af flere rigtige afgørelser i Patienterstatningen vil være i alles interesse.

Vi håber, at ministeren og Folketinget vil være med til at sikre, at vi får et system for patienterstatning, der opleves som både effektivt og retfærdigt.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen
Formand

Anja Philip
Formand

Camilla Hersom
Formand

Forbrugerrådet
Tænk

⁴ Se svar på spørgsmål 296 til Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg af 16. februar 2015.